

# 1. Učební plán vzdělávacího programu NÁRODNÍ ŠKOLA, čj. 15724/97-20, s platností od 1.9.1997, 1. stupeň

**Rozvrh hodin v týdnu není chápán jako dogma.**

**Je na učitelích, jak si rozvrhne denní program výuky, při zachování časových  
proporcí jednotlivých předmětů v týdnu.**

Vyučovací jednotkou nemusí být vyučovací hodina v tradičním pojetí, ale i jiný časový úsek s vnitřní logickou stavbou, který zřejmě bude v podmínkách 1. stupně převážně kratší.

V opačném případě je nutno dodržovat zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace a pod.). 1. stupeň je z hlediska organizačního ideálním prostředím pro realizaci tzv. projektové metody .

## **Nadstavbová část umožňuje:**

- *diferenciaci žáků podle zájmů a schopností*
- *zvýšenou individuální pomoc (v dočasných nebo trvalých skupinách), což vytvoří podmínky pro úspěšnou učební činnost všech jakkoliv handicapovaných žáků*
- *rozvoj schopností talentovaných žáků.*

Předměty v této části by měly umožnit žákům realizovat své zájmy a schopnosti tam, kde je předpoklad, že budou úspěšní. Individuální pomoc žákům lze uskutečňovat formou konzultačních hodin, kurzů pro žáky s poruchami apod.

^ zpět na souhrn ^

### **Učební plán**

Předmět	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Český jazyk	7	7	8	8	7
Matematika	4	4	4	4	4
Prvouka	2	2	3	-	-
Vlastivěda	-	-	-	1	2
Přírodověda	-	-	-	2	2
Hudební výchova	1	1	1	1	1
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1
Pracovní výchova	1	1	1	1	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	2
Cizí jazyk zařazen do nadst. části				3	3
<b>Základní část</b>	<b>18</b>	<b>18</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>23</b>
<b>Minimum nadstavbové části</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
<b>Týdenní minimum</b>	<b>19</b>	<b>21</b>	<b>22</b>	<b>24</b>	<b>24</b>

Počet povinných hodin pro žáky musí být stanoven v rozpětí:

1. ročník 19 - 21

2. ročník 21 - 23

3. ročník 22 - 24

4. ročník 24 - 25

5. ročník 24 - 26

**Součet povinných vyučovacích hodin v týdnu musí být v rozpětí 112 - 115 hodin.**

**6. ročník 26 - 28**

**7. ročník 28 - 30**

**8. ročník 30 - 32**

**9. ročník 30 - 32**

**Součet povinných vyučovacích hodin v týdnu za všechny ročníky musí být v rozpětí 116 - 119.**

Škola tedy při plánování zařadí dle konkrétních podmínek a svého pedagogického záměru do učebního plánu ještě další 2 - 5 hodin z nadstavbové části. (Součet týdenního minima výše vedeného je 110 hodin.)

**Tyto hodiny jsou pro žáky povinné.**

Z toho důvodu je důležité, aby škola sestavila konkrétní podobu učebního plánu pro třídu vždy na celých 5 ročníků.

Kromě povinných předmětů může škola dle svých možností a zájmů žáků zařadit v nadstavbové části ještě další předměty nebo hodiny, které jsou nepovinné.

V rámci týdenního plánu je možné podle potřeby a v souladu s platnými předpisy třídu dělit na skupiny.

Obsahový popis předmětů nadstavbové části je uveden v samostatné kapitole.

<sup>^</sup> zpět na UP NŠ 1. stupeň <sup>^</sup>

<sup>^</sup> zpět na NŠ <sup>^</sup>

<sup>^</sup> zpět na souhrn <sup>^</sup>

## Poznámky:

- V 1. - 3. ročníku n e j s o u cizí jazyky zařazeny v základní části učebního plánu.
- Program předpokládá, že v těchto ročnících si žáci během vyučování vytvoří určitou slovní zásobu. Cílem zde není učit jazyku, ale vyvolat zájem o jeho zvládnutí.



Od 4. ročníku je cizí jazyk již v základní části učebního plánu. Výuku lze organizovat bez ohledu na postupný ročník (skupina začátečnicků, pokročilejších).

**Pracovní výchova** je v plánu dotována 1 hodinou. *Nemusí být vždy vyučována v samostatné vyučovací jednotce.* Obsah učiva tohoto předmětu lze aktuálně zařazovat do předmětů, v nichž to umožňuje právě probírané téma. Tím se zvýší jejich hodinová dotace. Činnosti je možné diferencovat pro dívky a chlapce.

**Dramatická výchova** je zařazena v nadstavbové části. Její prvky se však budou uplatňovat téměř ve všech předmětech.

Tělesná výchova není chápána pouze jako samostatný vyučovací předmět. Přiměřené formy tělesné výchovy se mohou podle potřeby uplatňovat v průběhu celého vyučování.

<sup>^</sup> zpět na UP NŠ 1. stupeň <sup>^</sup>

<sup>^</sup> zpět na NŠ <sup>^</sup>

<sup>^</sup> zpět na souhrn <sup>^</sup>

2. Učební plán vzdělávacího programu NÁRODNÍ ŠKOLA, čj.  
15724/97-20, s platností od 1.9.2004,

## 2. stupeň

Základní část obsahuje minimální počet hodin,

keré je nutné danému předmětu věnovat. Pojmem předmět označujeme i bloky tradičně definovaných školních předmětů.

### Nadstavbová část

vytváří hlavní prostor pro diferenciaci.

Obsahuje hodiny, které je možné využít k

- rozšíření učiva předmětů základní části (např. náročnější kurs matematiky)
- konkretizaci předmětů základní části (např. rozčlenění oblasti "poznávání přírody" na přírodopis, chemii a fyziku a naopak )
- předměty, které by pro žáky byly povinné (např. informatika, laboratorní práce, ekologie)
  - předměty, které by pro žáky byly povinně volitelné
  - předměty, které by pro žáky byly nepovinné.

Předměty uvedené ve sloupci "nadstavba" je nutno chápat jako doporučení (náměty).

Obsahový popis některých předmětů této části učebního plánu je uveden v samostatné kapitole.

**V 7. - 9. ročníku musí škola v nadstavbě zařadit alespoň jednu hodinu z oboru matematiky.**

Základní část	6. roč.	7. roč.	nadstavbová část (některé možnosti)
Český jazyk	4	4	cvičení z českého jazyka dramatická výchova komunikace tvorba školního časopisu
Cizí jazyk	3	3	konverzace v cizím jazyce
Matematika	4	3	cvičení z matematiky informatika výpočetní technika
Dějepis Zeměpis	3	3	dějepis zeměpis ekonomický zeměpis přírodopisný zeměpis
Občanská a rodinná výchova	2	2	rodinná výchova ekonomika domácnosti
Člověk a životní prostředí			zdravý životní styl zdravotní výchova
*Poznávání přírody Přírodopis Fyzika	3	4	laboratorní práce přírodopis fyzika
Hudební výchova	1	1	sborový zpěv taneční a pohybová výchova hra na hudební nástroj
Výtvarná výchova	2	2	výtvarná výchova aranžování keramika
Pracovní a technická výchova	2	2	pěstičství zpracování textilií příprava pokrmů práce v domácnosti práce v dílně
Tělesná výchova	2	2	zájmová tělesná výchova zdravotní tělesná výchova
Základní část	26	26	
Minimum nadstavbové části, disponibilní dotace **	1	2	

Základní část	8. roč. 9. roč.	nadstavbová část (některé možnosti)
Český jazyk	3 + nejméně jedna hodina z nadstavby	cvičení z českého jazyka dramatická výchova komunikace světová literatura tvorba školního časopisu
Cizí jazyk	3	konverzace cestujeme po světě cizojazyčná literatura
Matematika	3 + nejméně jedna hodina z nadstavby	cvičení z matematiky aplikovaná matematika informatika, statistika matematika v ekonomice a účetnictví
Dějepis Zeměpis	2	dějepis historie významných období historie válečných konfliktů dějiny umění zeměpis turisticky zajímavé oblasti ekonomický zeměpis člověk a cestování
Občanská a rodinná výchova	2	zdravý životní styl člověk a životní prostředí výchova k partnerství a rodičovství příprava jídel šití, háčkování, pletení ekonomika domácnosti
*Poznávání přírody Přírodopis Fyzika Chemie	4	biologie chemie fyzika semináře a laboratoře (Př, F, Ch) ekologie pěstitelství, chovatelství přírodopisný zeměpis
* Estetická výchova Hudební výchova Výtvarná výchova	2	výtvarné techniky hudební výchova keramika výtvarná výchova bytová a oděvní kultura aranžování sborový zpěv hra na hudební nástroj tanec, pohybová výchova
Technika	2	technika v životě člověka technické kreslení práce v dílně kurz řízení malého motocyklu technika ve službách lidstva
Tělesná výchova	2	zájmová tělesná výchova

		zdravotní tělesná výchova kurs sebeobrany
Základní část	23	
Minimum nadstavbové části, disponibilní dotace **	7	

**V 8. - 9. ročníku musí škola v nadstavbě zařadit alespoň jednu hodinu z oboru českého jazyka.**

**Celkem se na druhém stupni musí v povinných hodinách vyučovat tématům fyziky, přírodopisu, zeměpisu a dějepisu minimálně 198 hodin v každém z těchto oborů, tématům chemie alespoň 132 hodin.**

Sestavení učebního plánu na všechny čtyři roky předem je v této souvislosti velmi důležité.

### Poznámky

\* označuje integrované předměty

**\*\* Disponibilní dotaci lze využít:**

- a) v 7. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka ,
- b) v 8. a 9. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého povinného předmětu, na zvýšení hodinové dotace některého předmětu s jeho současnou integrací s jiným předmětem, na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo **na zařazení** volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka .

### **Od 7. roč. je možné v nadstavbové části zařadit další cizí jazyk.**

Poznávání přírody představuje v učebním plánu 2. stupně tyto varianty:

- a) Poznávání přírody jako integrovaný předmět: v 6. roč. 2 hod., v 7. ročníku 4 hodiny týdně.
- b) Samostatné předměty: v 6. ročníku přírodopis 2 hodiny, v 7. ročníku přírodopis 2 hodiny, fyzika 2 hodiny. Tato varianta dává možnost výuky poznávání přírody jako integrovaného předmětu v nadstavbové části, kde budou žáci vedeni k hlubšímu poznávání souvislostí.

Varianty v 8. a 9. postupném ročníku:

- a) Integrovaný předmět poznávání přírody - 4 hodiny týdně.

- b) Samostatné předměty přírodopis 2 hodiny, chemie 2 hodiny, fyzika 2 hodiny z nadstavbové části.
- c) Možné je i poznávání přírody 3 hodiny, fyzika 2 hod. (1 hod. z nadstavbové části).

Soustavu obsahových celků považujeme za otevřený systém, který bude možno doplňovat.

Některé předměty učebního plánu poskytují výrazné možnosti integrace obsahu vyučování. Tato integrace může přejít od prostého budování mezipředmětových vazeb vyučujícími jednotlivých předmětů až k výuce blokové, kdy je učivo dvou nebo více předmětů propojeno natolik, že je vyučováno jako předmět jeden. Tento postup samozřejmě klade velké nároky na odbornou připravenost pedagoga a jeho konkrétní provedení velmi závisí na přítomnosti vhodných aprobačních ve sboru.

Vhodných variant při seskupování předmětů a zařazování částí kmenového učiva do jednoho či druhého bloku je několik. Konkrétní podoba učebního plánu musí být v tomto ohledu vytvořena školou. Velmi důležitá je také skutečnost, že tento projekt ponechává školám otevřenou možnost vyučovat v rámci tradičních předmětů, pokud pro ně bude přijatelné prosazování hlavních principů NŠ (zde máme na mysli především princip globální výchovy a myšlenky integrované tématické výuky).

## **Integrace**

**se týká těchto předmětů:**

**přírodopis, dějepis, občanská a rodinná výchova, chemie, zeměpis,  
pracovní vyučování, fyzika, výtvarná a hudební výchova.**

**Pro sestavení konkrétního učebního plánu navrhujeme tyto bloky:**

**poznávání přírody - přírodopis, chemie, fyzika  
občanská a rodinná výchova  
technika - fyzika, pracovní vyučování.  
estetická výchova - výtvarná a hudební výchova**

**K o n e c**



Při využití této možnosti se v žádném případě nesmí stát, že by některá část kmenového učiva nebyla vyučována. Kmenové učivo je závazné a směřuje k naplnění Standardu základního vzdělávání.

Rozdělení obsahu učiva do jednotlivých bloků má však i jiná řešení. NÁRODNÍ ŠKOLA proto nepředepisuje ani názvy konkrétních bloků ani názvy jednotlivých předmětů, jichž se možnost integrace týká.

**Zamýšlíme-li se nad smyslem integrace, docházíme ke dvěma možným úrovním (obě je vhodné realizovat v učebním plánu):**

1. integrace v základní části je pro žáky průvodcem po příslušném oboru - seznámí se zde se základními poznatky, získá nejjednodušší dovednosti, je veden k životně důležitým postojům. Důraz je kladen na použitelnost získávaných vědomostí, dovedností a postojů v praktickém životě, na srozumitelnost učiva pro všechny žáky. Smyslem této integrace je zamezit přetěžování žáků množstvím znalostí, a dále situacím, že probírání učiva ve složitých partiích pokračuje bez ohledu na to, že nezanedbatelná část žáků nechápe jejich podstatu.
2. integrace v nadstavbové části je pro některé žáky prostředkem k poznání hlubších souvislostí mezi jevy a předpokládá také širší a hlubší znalosti.

**Konkrétní návrh podoby realizace obou těchto forem integrace může být například tento:**

Všichni žáci navštěvují základní předmět "poznávání přírody" 4 hodiny týdně. Na další 3 hodiny jsou rozděleni podle svých schopností a zájmů na jednotlivé volitelné předměty nadstavbové části (Žáci s hlubším zájmem o přírodní vědy mohou mít v nabídce např. po jedné hodině fyziky, chemie a ekologie nebo 2 hodiny "poznávání přírody" s náročnějším programem a 1 hodinu fyziky atd. Naopak ostatní mohou mít v nabídce např. pěstitelství a chovatelství a ekologii.). Poslední hodina "poznávání přírody" může pak mít pro jednu skupinu podobu hledání složitějších vztahů a souvislostí v přírodě (zobecňující hodina), zatímco skupina druhá se bude zabývat praktickými cvičeními z biologie a chemie v laboratoři. Popsaný model by samozřejmě v rámci jedné třídy byl pro školu finančně náročný, může být však využit ve škole zaměřené na přírodovědné předměty nebo je vhodné jej realizovat současně v paralelních třídách. hlavně: každá škola si může sestavit vlastní (a třeba úspornější !) variantu .

**Z popsaného modelu ovšem vysvítají dvě důležité zásady pro práci učitelů, kteří se rozhodnou integraci zkusit:**

1. Spolupráce mezi zúčastněnými pedagogy je nezbytností (a nesmí být jen formální). Zřejmě nebude mnoho škol, kde najdou učitele schopného vyučovat základy všech přírodních věd - projektu se tedy zúčastní dva nebo více učitelů.
2. Škola musí předem pečlivě naplánovat rozvržení učiva do jednotlivých bloků nebo předmětů, aby integrace byla skutečně efektivní.

Problematika integrovaných předmětů bude vzhledem ke své složitosti podrobněji rozebírána v Katalogu. Také na 2. stupni je při výuce možné využít projektovou metodu, i když její realizace je vzhledem k organizaci výuky podstatně obtížnější než na 1. stupni NÁRODNÍ ŠKOLY.

<sup>^</sup> zpět na NŠ 2. stupeň <sup>^</sup>

<sup>^</sup> zpět na NŠ <sup>^</sup>

<sup>^</sup> zpět na souhrn <sup>^</sup>

**a) Učební plán pro 6. a 7. ročník**

Základní část	6. roč.	7. roč.	nadstavbová část (některé možnosti)
Český jazyk	4	4	cvičení z českého jazyka dramatická výchova komunikace tvorba školního časopisu
Cizí jazyk	3	3	konverzace v cizím jazyce
Matematika	4	3	cvičení z matematiky informatika výpočetní technika
Dějepis Zeměpis	3	3	dějepis zeměpis ekonomický zeměpis přírodopisný zeměpis
Občanská a rodinná výchova	2	2	rodinná výchova ekonomika domácnosti
Člověk a životní prostředí			zdravý životní styl zdravotní výchova
*Poznávání přírody Přírodopis Fyzika	3	4	laboratorní práce přírodopis fyzika
Hudební výchova	1	1	sborový zpěv taneční a pohybová výchova hra na hudební nástroj
Výtvarná výchova	2	2	výtvarná výchova aranžování keramika
Pracovní a technická výchova	2	2	pěstičelství zpracování textilií příprava pokrmů práce v domácnosti práce v dílně
Tělesná výchova	2	2	zájmová tělesná výchova zdravotní tělesná výchova
Základní část	26	26	
Minimum nadstavbové části, disponibilní dotace **	1	2	

^ zpět na NŠ 2. stupeň ^

^ zpět na NŠ ^

^ zpět na souhrn ^

**b) Učební plán pro 8. a 9. ročník**

Základní část	8. roč. 9. roč.	nadstavbová část (některé možnosti)
Český jazyk	3 + nejméně jedna hodina z nadstavby	cvičení z českého jazyka dramatická výchova komunikace světová literatura tvorba školního časopisu
Cizí jazyk	3	konverzace cestujeme po světě cizojazyčná literatura
Matematika	3 + nejméně jedna hodina z nadstavby	cvičení z matematiky aplikovaná matematika informatika, statistika matematika v ekonomice a účetnictví
Dějepis Zeměpis	2	dějepis historie významných období historie válečných konfliktů dějiny umění zeměpis turisticky zajímavé oblasti ekonomický zeměpis člověk a cestování
Občanská a rodinná výchova	2	zdravý životní styl člověk a životní prostředí výchova k partnerství a rodičovství příprava jídel šití, háčkování, pletení ekonomika domácnosti
*Poznávání přírody Přírodopis Fyzika Chemie	4	biologie chemie fyzika semináře a laboratoře (Př, F, Ch) ekologie pěstitelství, chovatelství přírodopisný zeměpis
* Estetická výchova Hudební výchova Výtvarná výchova	2	výtvarné techniky hudební výchova keramika výtvarná výchova bytová a oděvní kultura aranžování sborový zpěv hra na hudební nástroj tanec, pohybová výchova
Technika	2	technika v životě člověka technické kreslení práce v dílně

		kurz řízení malého motocyklu technika ve službách lidstva
Tělesná výchova	2	zájmová tělesná výchova zdravotní tělesná výchova kurs sebeobraný
Základní část	23	
Minimum nadstavbové části, disponibilní dotace **	7	

^ zpět na NŠ 2. stupeň ^  
^ zpět na NŠ ^  
^ zpět na souhrn ^

## Poznámky

\* označuje integrované předměty

\*\* Disponibilní dotaci lze využít:

- a) v 7. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka ,
- b) v 8. a 9. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého povinného předmětu, na zvýšení hodinové dotace některého předmětu s jeho současnou integrací s jiným předmětem, na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka .

Od 7. roč. je možné v nadstavbové části zařadit další cizí jazyk.

Poznávání přírody představuje v učebním plánu 2. stupně tyto varianty:

- c) Poznávání přírody jako integrovaný předmět: v 6. roč. 2 hod., v 7. ročníku 4 hodiny týdně.
- d) Samostatné předměty: v 6. ročníku přírodopis 2 hodiny, v 7. ročníku přírodopis 2 hodiny, fyzika 2 hodiny. Tato varianta dává možnost výuky poznávání přírody jako integrovaného předmětu v nadstavbové části, kde budou žáci vedeni k hlubšímu poznávání souvislostí.

Varianty v 8. a 9. postupném ročníku:

- d) Integrovaný předmět poznávání přírody - 4 hodiny týdně.
- e) Samostatné předměty přírodopis 2 hodiny, chemie 2 hodiny, fyzika 2 hodiny z nadstavbové části.
- f) Možné je i poznávání přírody 3 hodiny, fyzika 2 hod. (1 hod. z nadstavbové části ).

^ zpět na NŠ 2. stupeň ^  
^ zpět na NŠ ^  
^ zpět na souhrn ^